

Tko ili što je bog? Bog je sveprisutan i sveprožimajući, dizajner sveg postojećeg, onoga što se osjetilima može spoznati, ali i onoga što se nalazi izvan granica osjetilnog. Bog je životni duh, izvor života, početak i kraj. Bog je uvijek postojao i uvijek će postojati.

Mnogi su ljudi pokušali odgovoriti na ovo pitanje kroz povijest čovječanstva kakvu je mi poznajemo. Danas, mogu reći, tek nekolicina svjetskih religija poznaje odgovore na ovo pitanje, te se, iako različite forme, ti odgovori u svojoj biti preklapaju – gotovo su identični. Međutim, pojavila su se 1 i/ili 2 nova Boga – tehnologija i/ili novac. Tehnologija i novac su veoma usko povezani zbog sistema u kojem živimo, tj. oni su uzajamni uzrok i posljedica koji jedan drugog uvjetuju, a navode ljude da prestanu vjerovati u duhovno, ono što se osjetilima ne može spoznati, i da svoja vjerovanja u potpunosti preusmjere ka materijalnome što je u konačnici potpuno krivo. Materija je labilna i potrošna, a duh je postojan i neuništiv. Duh je čista energija koja ne može nastati ili nestati, duh jest.

Ljudi većine kultura su oduvijek pridavali prednost materijalnom pred duhovnim. Tek je

nekolicina ljudskih civilizacija i plemenskih zajednica, koje danas smatramo primitivnima, davala puno veću prednost duhovnome životu dok je materija uvijek bila u njihovoj službi. Mi ljudi smo osjetilna bića. Mi osjećamo srcem, ali i osjetilima vida, sluha, njuha, okusa, opipa i boli. Upravo zbog toga što su naša osjetila toliko uvjerljiva i povezana s razumom, ona predstavljaju određenu sigurnost. Na temelju osjetilnih spoznaja svjesni smo svoje materijalne okoline, ali srce je jedno sasvim drugačije osjetilo kojim osjećamo ljubav, mržnju, strah, sreću... Da li ovakve osjećaje možemo vidjeti, čuti, opipati ili okusiti? Mislim da ne.

Tehnologija i novac omogućuju nam udobnost u životu i dostupnost sveg materijalnog što možemo poželjeti. U tome pogledu oni nikako nisu loši, ali da li je to dovoljno? Što je s onim nematerijalnim? Da li nam tehnologija i novac mogu omogućiti ljubav i sreću? Vjerojatno da ako nam se život svodi na to što ćemo danas jesti, što ćemo obući ili kakav ćemo automobil voziti tj. ako smo površni.

U ovo naše doba tehnokracije i vladavine kapitala podižu se sasvim drugačiji hramovi – trgovački centri – utočišta apsolutnog materijalizma u kojima se razni tipovi manipulativnih znanstvenih dostignuća zloupotrebljavaju samo radi držanja ovaca na okupu, a novaca u rukama lakomih, sebičnih pastira – mesija materijalizma. Da li Vi osjećate da se sve prevrnulo naopako? Da li Vam trebaju svi ti šamponi, paste, puderi, stabilizatori, konzervansi, plastika, meso...?

U mojoj su se lokalnoj zajednici u zadnjih nekoliko godina izgradili toliki trgovački centri koji nude posve jednake proizvode i kada čovjek pomisli da ih je dovoljno izgrađeno, počne se graditi još jedan. Kakva je to pojava i što ona znači? Nekada su se takvom kvantitetom, ali puno većom kvalitetom, gradili Božji hramovi poput crkava, džamija ili sinagoga. Nekada je crkva bila najveća građevina u nekom mjestu i dominirala je nad mjestom, a ljudi su služili Bogu što živi u njima samima. Danas ljudi sve manje odlaze u Božje hramove. Njih su zamijenili trgovačkim centrima gdje se klanjaju svim tim šarenim artiklima, a na našminkanim licima tupavi osmjesi zadovoljstva zbog posjedovanja upakirane materije zaboravljajući i ne mareći što zapravo jesu. Imati ili biti?

Fotografija i tekst: Nikica Karas